

Chủ đề: HIỂU VỀ CHIA SẺ

I. Đọc hiểu văn bản văn học và viết đoạn văn nghị luận văn học

Câu 1.

a. Lời người kể chuyện:

- *Thấy đồng chí liên lạc ngần ngại, [...] Bác giục*

- *Đồng chí liên lạc xúc động nói*

Lời người nhân vật:

- *Ăn đi, Bác cùng ăn...*

- *Cảm ơn Bác!*

b. Chi tiết “*Bác lấy thìa san nước ninh gà cho đủ người trong bữa ăn*” có vai trò quan trọng đối với cốt truyện.

Chi tiết này đã làm nên diễn biến bất ngờ của cốt truyện, góp phần làm rõ chủ đề của văn bản: cách sống chia sẻ với mọi người của Bác.

c. Lời dẫn trực tiếp trong văn bản: *Cảm ơn Bác!*

Chuyển thành lời dẫn gián tiếp: *Đồng chí liên lạc xúc động khi nói lời cảm ơn Bác.*

d. Bài học bản thân rút ra từ văn bản trên:

- Qua những việc làm rất giản dị như chia bát chè, san đều thức ăn, nhường phần ngon cho người khác, Bác Hồ cho thấy sự quan tâm đến con người không nằm ở lời nói lớn lao mà ở những hành động cụ thể, âm thầm và xuất phát từ tấm lòng. Đó là cách yêu thương bình đẳng, không phân biệt cương vị hay hoàn cảnh.

- Dù ở cương vị cao nhất, Bác luôn tự đặt mình ngang hàng với mọi người, chỉ nhận phần như bao người khác, coi việc hưởng riêng là điều không nên. Điều đó nhắc mỗi người cần sống khiêm nhường, biết đặt lợi ích chung lên trên lợi ích cá nhân.

Câu 2. Có thể theo một số gợi ý sau:

- Chủ đề của văn bản: cách sống chia sẻ với mọi người của Bác.

- Chủ đề được nêu bật thông qua những nội dung sau:

- Rất nhiều lần, có gì ngon Bác đều chia sẻ cho mọi người, khi là “*nửa bát chè đậu đen đường phèn*”, lúc là “*phần thịt gà ngon, mềm*”, có khi là món gà hầm hoặc cao đặc mật ong.
- Bác chia sẻ cho mọi đối tượng, không có sự phân biệt, dù là cụ chủ nhà hay đồng chí liên lạc, các chiến sĩ bảo vệ, anh nuôi.
- Cách ứng xử này vừa thể hiện quan niệm sống tích cực của dân gian (*Lộc bất tận hưởng*) vừa góp phần nêu bật được sự vĩ đại của Người.

- Chủ đề này được làm rõ qua một số nét đặc sắc nghệ thuật như lựa chọn chi tiết đời thường nhưng giàu sức gợi, xây dựng nhân vật qua hành động và ngôn ngữ chọn lọc, giọng kể chân thành, giàu cảm xúc,...

II. Đọc hiểu văn bản nghị luận và viết bài văn nghị luận xã hội

Câu 1. Thành ngữ “*Uốn lưỡi bảy lần trước khi nói*” được sử dụng với vai trò là một bằng chứng trong văn bản

Thành ngữ này góp phần làm rõ cho luận điểm “*Cần chậm lại, cân nhắc kĩ trước khi chia sẻ một điều gì đó*” trong văn bản trên.

Câu 2.

1. Giải thích:

- Mạng xã hội là các nền tảng trực tuyến cho phép người dùng tạo ra, chia sẻ và tương tác với nội dung, thông tin và với nhau thông qua Internet. Bên cạnh những lợi ích, không thể phủ nhận, mạng xã hội cũng tiềm ẩn nhiều rủi ro, tác hại như làm giảm tương tác trực tiếp giữa người với người, gây nghiện và

mất thời gian, ảnh hưởng đến sức khỏe tâm thần.

- Đặc biệt, nguy cơ tiếp xúc với nội dung độc hại và đánh mất quyền riêng tư khiến nhiều người đã chọn giải pháp là sẽ không chia sẻ bất cứ điều gì trừ những suy nghĩ, cảm xúc của bản thân. Lựa chọn này không phải là không có lí.

2. Luận điểm trung tâm: Đồng tình với giải pháp họ lựa chọn

- Thứ nhất, sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin là cơ hội để truyền thông lan tỏa, cũng nhằm tạo điều kiện để mở rộng tự do ngôn luận. Thế nhưng, không ít tổ chức, cá nhân đã lợi dụng vấn đề này để tung tin thất thiệt, bình luận vu khống, xúc phạm bằng cách bịa đặt tình tiết về các vụ việc, cá nhân nhằm “câu view”, “câu like”, hướng lái dư luận vào mục đích cụ thể, thực dụng hơn cả là kiếm tiền từ trên mạng... Thực chất, những thông tin mà họ đăng tải hay chia sẻ, bình luận phần lớn là cóp nhặt trên mạng, kết hợp với sự bình luận bạt mạng, vô căn cứ, hoàn toàn theo ý chủ quan. Chia sẻ thiếu cân nhắc những thông tin này là chúng ta đang tiếp tay cho việc làm ô nhiễm môi trường mạng.

- Thứ hai, các thành phần nguy hiểm trên thế giới trực tuyến cũng đang ẩn náu khắp nơi; chúng ta cần cẩn thận với thông tin đăng tải trên tài khoản mạng xã hội của mình vì thông tin được chia sẻ trên các trang mạng xã hội có thể được khai thác và sử dụng bởi rất nhiều người lạ như tội phạm mạng hoặc bị các công ty quảng cáo, và điều này cực kỳ nguy hiểm.

- Thứ ba, những bài chia sẻ, bình luận về những chủ đề nhạy cảm, dễ tranh cãi được đăng tải thiếu cân nhắc hoàn toàn có thể gây ra xung đột từ thế giới ảo sang thế giới thực, làm hỏng mối quan hệ của bạn với mọi người, để lại ấn tượng xấu trong mắt nhà trường, công sở hoặc nhà tuyển dụng.

3. Luận điểm mở rộng:

- Cần phê phán những cá nhân chủ động tạo ra những chủ đề tranh cãi để lôi kéo cư dân mạng tham gia, từ đó lôi kéo, kích động người khác gây hoang mang trong dư luận, chia rẽ cộng đồng, thu lợi bất chính, gây dư luận xấu làm giảm uy tín của cơ quan, tổ chức, cá nhân. Một đối tượng nữa cần phê phán đó là những kẻ tạo ra tệ nạn “bắt nạt trực tuyến”. Một người chỉ bị coi là có tội khi bị tòa kết án. Nhưng với cách bình luận, phê phán trên mạng hiện nay, nhiều người khi chưa hề có kết luận từ tòa án, đã ngay lập tức biến thành tội phạm bởi những “đao phủ” bàn phím. Nhiều người đã suy sụp, ảnh hưởng nặng nề bởi những bình luận ác ý. Mạng xã hội là ảo nhưng nỗi đau, hệ lụy là thật.

- Mỗi người cần lưu ý tránh chia sẻ một số thông tin cá nhân lên mạng xã hội như địa chỉ nhà riêng hoặc trường học, số điện thoại, vị trí hiện tại, thông tin về cuộc sống cá nhân. Đồng thời trước khi chia sẻ nội dung gì đó trên mạng xã hội, tự thân mỗi người cần cân nhắc khi nó có thể là chiếc thòng lọng trên cổ ai đó nhưng cũng có thể sẽ là chiếc còng đưa chính chúng ta - người vừa chia sẻ thông tin vào vòng lao lý. Hơn thế, người sử dụng mạng xã hội nên cập nhật thông tin qua các phương tiện truyền thông chính thống; tuyệt đối không chia sẻ các thông tin không đúng sự thật làm ảnh hưởng xấu đến an ninh trật tự. Chủ động phát hiện, sớm thông tin cho cơ quan chức năng những thông tin sai sự thật, xấu độc để có giải pháp ngăn chặn, xử lý.